

[Ministeren for byggeri og boligvæsen.] bestemmelsen i byplanlovens § 12. Hensigten med denne var nærmere at præcisere muligheden for ekspropriation til boligbyggeri, og man mente fra boligministeriets side, at en højesteretsdom af 5. februar 1948, som jeg omtalte i min forelæggelsestale den 1. april 1948, talte for, at man foretog en sådan tydeliggørelse af lovens tekst. Men da der i udvalget har været ytret nogen betænkelighed ved at røre ved en gældende ekspropriationsbestemmelse, har jeg for mit vedkommende tiltrådt, at bestemmelsen udelades.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale lovforslagene til det høje landstings hurtige og velvillige behandling.

Offersen: Jeg takker den højtærede minister for byggeri og boligvæsen for fremsættelsen af disse to lovforslag. Efter den redegørelse, ministeren har fremsat, vil det være overflødig at fremkomme med ret mange bemærkninger, men jeg finder dog anledning til at fremsætte et par.

Forslaget om regulering af bymæssige bebyggelser er en meget påkrævet nydanskelse på det nævnte område. Den planløse, spredte bebyggelse, som har fundet sted i mange af de kommuner, hvor udviklingen foregår, har forårsaget uforholdsmæssigt store udgifter til vej- og kloakanlæg samt til ledningsnettet til vand, gas og elektricitet, hvilket det foreliggende forslag om zoneinddelinger vil afhjælpe. Ved udformning af byzoneplaner tilsigter forslaget at begrænse byernes vækst på den måde, at man modvirker indlemmelser, der blot gør byerne større og derved forstærker kravet til bysamfundene. Det har jo ofte været tilfældet, at de større byer søgte at indlemme områder, men flere og flere vil vel have konstateret, at et bysamfund ikke bør blive for stort, idet der derved let vil medgå for meget til administration. De mindre eller de små bysamfund har i virkeligheden bedre betingelser for eksistens. Når dette lovforslag vedtages, kan byerne ikke på samme måde som tidligere kræve indlemmelse, fordi det kniber med bygemulighederne.

Der bliver nu tre zoner. Byen selv udgør kernen; derudnom lægger man en mellemzone, for hvilken der laves byplan med be-

stemmelser om høj og lav bebyggelse. I mellemzonen kan der ikke foretages bebyggelse udover, at man kan erhverve grunde til havebrug, kolonihaver o. lign., men der kan ikke foretages noget byggeri af betydning undtagen altså havehuse, og det skal da naturligvis fastslås i deklaraationer, at disse ikke har mulighed for at indgå i en bebyggelse.

Hvad angår yderzonerne, som man ønsker skal strække sig så langt ud, at et rimeligt behov for kommunalt byggeri er dækket fuldtud tilfredsstillende, har udvalget gennem sit arbejde sikret, at livet kan foregå uhindret i disse områder, der altid praktisk talt er landområder. Der skal man ikke blot kunne fortsætte landbedrifterne, men man må også indrette sig på det almindelige landsbyliv, det vil sige, at de forretninger, som normalt bør findes, kan oprettes, og at det nødvendige byggeri hertil kan foretages. Enhver erhvervsgruppe, der naturligt hører hjemme i et sådant landsbysamfund, må kunne trives.

Når der er tale om erstatning for disse zoneinddelinger, må jeg mene, at der kun kan være tale derom i de tilfælde, hvor en grundejer har foretaget vejanlæg, anlæg af ledninger o. lign., men hvor arealet nu ikke kan benyttes på den måde, som han havde tænkt sig.

Forslag til lov om ændring af lov om byplaner er i det væsentlige en konsekvens af det forslag, jeg nu har omtalt.

Jeg skal med disse ord på mit partis vegne anbefale de to lovforslag til hurtig og velvillig behandling her i tinget.

Ravn: Regulering af bymæssige bebyggelser er jo et nyt område for lovgivningen, og da jeg som liberalt indstillet menneske er en lille smule ængstelig for lovgivningens indgriben på altfor mange områder, er det ikke med nogen særlig begejstring, jeg anbefaler lovforslaget. Men jeg indser dog nytten af det. Jeg bor selv i en sådan bymæssig bebyggelse og er klar over, at en vis orden og en vis plan må der til.

Foreløbig er det efter lovforslaget kun de større områder omkring København, Århus, Ålborg og Odense, for hvilke byudviklingsplaner kan godkendes. Men sådanne planer kan dog også indføres for områder i andre kommuner, forsåvidt boligministeren med